Razvoj učne množice za izboljšano označevanje spletnih besedil

Konferenca Jezikovne tehnologije in digitalna humanistika 2016

Jaka Čibej, Špela Arhar Holdt, Tomaž Erjavec, Darja Fišer

Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani
Inštitut "Jožef Stefan"

Ljubljana, 30. september 2016

Pregled predstavitve

1. Uvod in motivacija
2. Priprava in vzorčenje podatkov
3. Smernice za označevanje in specifike označevanja spletnih besedil
4. Označevalska kampanja
5. Kvantitativni pregled označene množice
6. Zaključek

Uvod in motivacija

- jezik spletnih žanrov → težja obdelava z obstoječimi orodji
- prilagoditev in nadgradnja
- učni korpus spletne komunikacije
  - vzorčen iz korpusa JANES (Fišer et al., 2015)

Priprava in vzorčenje podatkov

- Kons1 → 4000 tvitov
- Kons2 → 4000 forumskih sporočil in komentarjev na novice
- vzorčenje po tehnični/jezikovni standardnosti besedila (Ljubešić et al., 2015)
  - L1–L3: (ne)standardno besedišče/zapis
  - T1–T3: (ne)pravilna raba ločil, presledkov, velikih začetnic
- avtomatsko označevanje (Erjavec, 2011; Ljubešić et al., 2014)
  - stavčna segmentacija
  - tokenizacija
  - normalizacija
  - lematizacija
  - oblikoskladenjsko označevanje

Označevalna platforma

- WebAnno (Eckart de Castilho et al., 2014)
  - pretvorba podatkov (TEI – TSV – TEI)

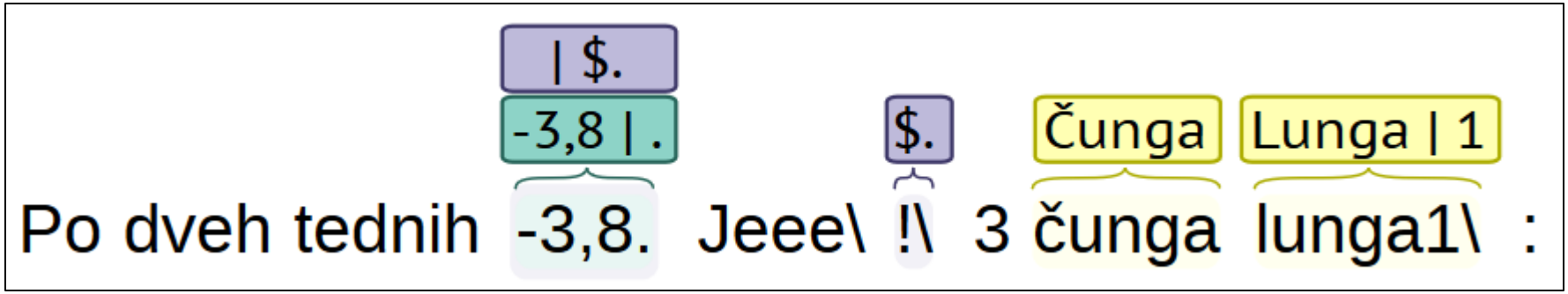

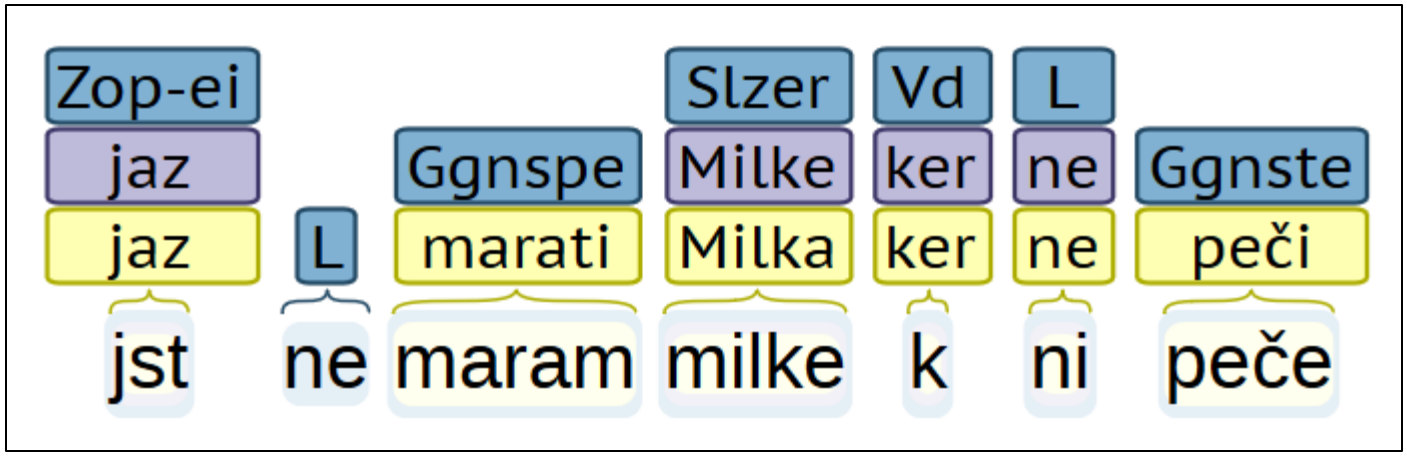

Smernice za označevanje

ročna analiza 200 naključnih tvitov

tehnične smernice (anotacijska shema ipd.)

jezikoslovne smernice (odločitve v zvezi z jezikom)

Smernice: nl.ijs.si/janes/viri

Specifike označevanja spletnih besedil

- Stavčna segmentacija
  - določanje meje med povedmi
    - emotikoni in emojiji (:D 😉)
    - ključniki (#jtdh2016)
    - URL-naslovi (rtvslo.si)
    - sklici na uporabniška imena (@jaka)

Liverpool zasluženo owna Twitter, ampak na vrhu je pa fucking Iago Aspas hahaha :) #nogomet #LFC #SOULIV http://t.co/LCyEvyoVD7

Specifike označevanja spletnih besedil

- Tokenizacija
  - ločevanje/združevanje napačno združenih/razdeljenih pojavnic
    - fruktoza-glukoza → fruktoza - glukoza
    - žensk (e / o) → žensk(e/o)

Specifike označevanja spletnih besedil

- Normalizacija
  - načelo minimalne intervencije
    - pofarbat → pofarbati, ne *pobarvati
    - ne normaliziramo npr. izbire besedišča (rabiti – *potrebovati)
  - Problem 1: nestandardne besede brez neposredne standardne ustreznice (*ornk*, *orng*, *orenk*, *oreng*)
  - Problem 2: tujejezične prvine z različnimi stopnjami prevzetosti *(sharati, sherati, šerati)*
  - Rešitev: normalizirana oblika je najfrekventnejša različica v korpusu JANES

Specifike označevanja spletnih besedil

- Lematizacija
  - smernice ssj500k (Holozan et al., 2008)
  - Problem: tujejezične prvine
    - če ni jasno razvidnih znakov prilagoditve → lema je enaka obliki (jailbreak, hrvatskog)
    - sicer upoštevamo slovenska oblikoslovna načela → chataš – chatati, spoilerji – spoiler

Specifike označevanja spletnih besedil

- Oblikoskladenjsko označevanje
  - dopolnitev sistema JOS z novimi oznakami:
    - @jaka → Na
    - #jtdh2016 → Nh
    - rtvslo.si → Nw
    - :D → Ne

Označevalska kampanja

Usposabljanje označevalcev

Dvodnevna delavnica za 11 študentov jezikoslovja (MA)

Preizkušanje označevalcev

označevanje testne množice (100 tvitov)

Označevanje podatkovne množice

9 označevalcev, 2 razsodnika

Delotok označevanja

Učinkovitost označevalcev

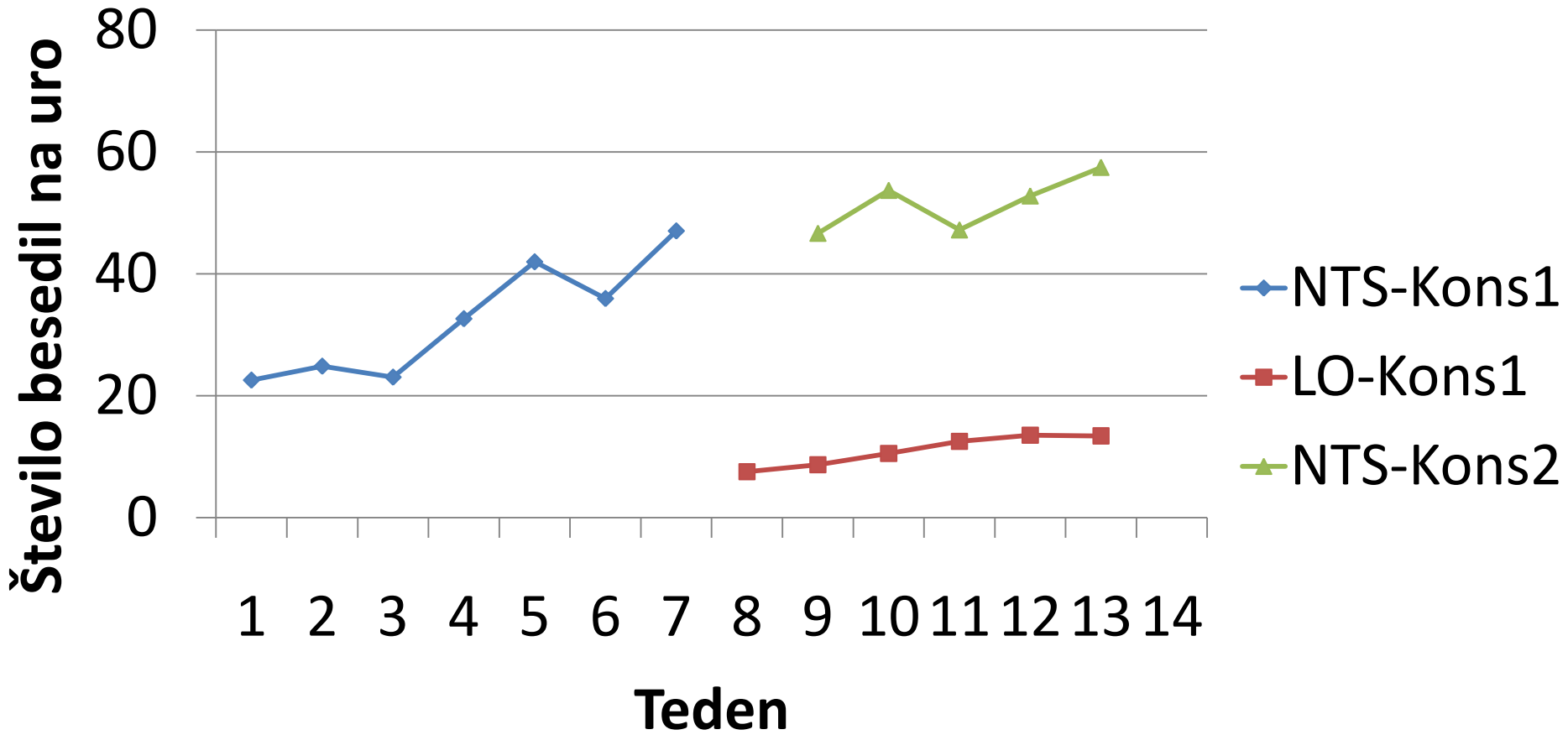

Kvantitativni pregled označene množice

	Besedila	Stavki	Besede	Pojavnice	Norm.	Norm. %
Kons1-MSD	880	2.365	20.537	23.958	4.888	20,4
Kons1	3.940	9.976	86.593	102.719	11.881	11,6
Kons2	1.927	4.473	34.583	41.056	4.728	11,5
Kons	**5.867**	**14.449**	**121.176**	**143.775**	**16.609**	**11,6**

Zaključek

- priprava podatkov, smernice in delotok označevanja učnega korpusa
- prosti dostop (CLARIN.SI)
- cilji priprave korpusa:
  - izboljšano označevanje spletnih besedil
  - rešitve za problematiko označevanja spletnih besedil
  - dopolnitev leksikonov z nestandardnim besediščem
- Nadaljevanje:
  - nadgradnja orodij
  - evalvacija novih različic

Hvala za pozornost.